

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย วัตถุประสงค์ และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย จะนำเสนอตามลำดับดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เกี่ยวกับ

- (1) การวางแผน
- (2) การตัดสินใจ
- (3) การประสานงาน
- (4) การติดต่อสื่อสาร
- (5) การควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล

2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ทั้ง 5 ด้าน

5.2 การดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เข้าในการวิจัยเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดหนองคาย จำนวน 501 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง R.V. Krejcie
และ D.W. Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 โรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ทำการ
สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านความเห็นชอบและการตรวจสอบการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนอย่างสมบูรณ์ จึงนำเครื่องมือไปทดลองใช้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.9735 แบบสอบถามมี 2 ชุด สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งแต่ละชุดมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอด้วยตนเอง จำนวน 648 ชุด และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืนได้ด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 600 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.59

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC⁺ หากจำนวนความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังต่อไปนี้

5.3.1 สถานภาพของผู้อยู่แบบสอบถาม

ผู้อยู่แบบสอบถามทั้งหมด 600 คน โดยแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 200 คน เป็นครูผู้สอน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี อายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (87.56)

5.3.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

1) พฤติกรรมการบริหารโดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีพฤติกรรมการบริหาร โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการประสานงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร และการควบคุม กำกับ นิเทศและติดตามผล อยู่ในระดับ "มาก" แต่พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารปฏิบัติมากกว่าด้านอื่นคือ ด้านการติดต่อสื่อสาร และพฤติกรรมการบริหารที่ผู้บริหารปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่นคือ ด้านการควบคุมกำกับ นิเทศและประเมินผล

2) พฤติกรรมการบริหารด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการบริหารด้านการวางแผนอยู่ในระดับ "มาก" และหากเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผน พบว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ที่ทำหน้าที่วางแผนให้ชัดเจน การวางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายของ สปช. สปจ. สปอ./ก. กลุ่มโรงเรียนและแผนอื่น ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนนโยบายท้องถิ่น และการให้คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารโรงเรียนตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น คือ การนำผลการประเมิน ผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผน ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ และการประเมินผลโครงการ เมื่อสิ้นสุดโครงการตามลำดับ

3) พฤติกรรมการบริหารด้านการตัดสินใจ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการบริหารด้านการตัดสินใจ

อยู่ในระดับ "มาก" และหากเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรม การตัดสินใจ พบว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น 3 อันดับแรก ได้แก่ การตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงาน การรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเองเสมอ และการตัดสินใจโดยอิงระเบียบกฎหมายที่กำหนดแนวทางเอาไว้แล้ว เป็นสำคัญตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารน้อยกว่าด้านอื่นคือ การตัดสินใจอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ การใช้ข้อมูล เหตุผลและขั้นตอนที่เชื่อถือได้ในการตัดสินใจและการทบทวนการตัดสินใจใหม่เมื่อมีการตัดสินใจผิดพลาดตามลำดับ

4) พฤติกรรมการบริหารด้านการประสานงาน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการบริหารด้านการประสานงานอยู่ในระดับ "มาก" และหากเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการประสานงาน พบว่า พฤติกรรมการที่ผู้บริหารปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันทำงาน การชี้แจงนโยบายของ สปช. สปจ. สปอ./ก. กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนพร้อมมาตรการให้ครูอาจารย์ทุกคนทราบเสมอ และการประชุมปรึกษาหารือคณะกรรมการที่รับผิดชอบก่อนดำเนินการ ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ การมอบอำนาจและฝึกให้ผู้ร่วมงานรู้จักประสานงานกันเอง การประสานงานนอกแบบเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและทันต่อเหตุการณ์ และการนิเทศตรวจและแนะนำงานให้ผู้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามลำดับ

5) พฤติกรรมการบริหารด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับ "มาก" และหากเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร พบว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ๆ 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีความสามารถในการเป็นประธานในที่ประชุม การสนทนาปรึกษาหารือหรือสั่งงานด้วยความเป็นกันเอง และการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้รับข่าวสารหรือผู้รับข่าวสารตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น คือ การใช้ภาษาที่กระชับรัดกุม เข้าใจง่าย อธิบายข่าวสารอย่างชัดเจน การมีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ตามลำดับ

6) พฤติกรรมการบริหารด้านการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการบริหารด้านการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล อยู่ในระดับ "มาก" และหากเรียงลำดับพฤติกรรมผู้บริหารปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น 3 อันดับแรก ได้แก่ การรายงานผลการปฏิบัติงานแก่หน่วยเหนือ การจัดทำแผนการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล การปฏิบัติงานของครู อาจารย์ ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติมีน้อยกว่าด้านอื่น คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู อาจารย์และบุคลากรอื่นของโรงเรียน การนิเทศการปฏิบัติงานของครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ และการประเมินความเป็นไปได้ก่อนดำเนินการตามลำดับ

5.3.3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์สัมพันธาระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนด้านการวางแผน การตัดสินใจ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร และการควบคุมกำกับ นิเทศและประเมินผล มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน โดยมีข้อสังเกตว่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการประสานงานกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการวางแผนกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

5.4.1 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร

จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้าน ทั้งด้านการวางแผน การตัดสินใจ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร และการควบคุมกำกับนิเทศ และประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนให้กับผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น

การจัดประชุมสัมมนา อบรม นิเทศงาน จัดทำคู่มือ บทความ และเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งสื่ออื่น ๆ ฆาตลอด นับตั้งแต่เริ่มเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน และก่อนที่จะเลื่อนและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน จะต้องผ่านการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา จากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา โดยมีหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป และพฤติกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมศาสตร์ นับเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน การตัดสินใจสั่งการ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล การระดมสมอง เป็นต้น อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการส่งเสริมให้ข้าราชการครูแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จึงได้มีการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน เนื่องด้วยมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของชาติ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่นี้ มีพฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้าน โดยมีข้อสังเกตว่าพฤติกรรมการบริหารด้านการติดต่อสื่อสารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น และพฤติกรรมด้านการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารจึงเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญยิ่งในการบริหารงานนโยบายต่าง ๆ ก็น่าสิ่ง ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ก็น่า ที่ผู้บริหารจะต้องแจ้งให้ผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบ จำเป็นจะต้องอาศัยเทคนิคในการติดต่อสื่อสาร กล่าวโดยสรุปแล้วการดำเนินงานของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้นเพียงใด ก็ต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารที่มีระบบ ส่วนพฤติกรรมการบริหารด้านการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผลที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่น ๆ นั้นอาจเป็นเพราะว่า การควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผลเป็นกิจกรรมที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก และยังไม่มึรูปแบบวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่ามี ความยุ่งยากในการปฏิบัติ จึงให้ความสำคัญน้อย และไปปฏิบัติในด้านการวางแผน การตัดสินใจ ในการประสานงาน และการติดต่อสื่อสารมากกว่าด้านการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผล

1) พฤติกรรมการบริหารด้านการวางแผน

จากการศึกษา พบว่า โดยมากกรมผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมการบริหารด้านการวางแผนอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเห็นว่า การวางแผนในการปฏิบัติ

บริหารโรงเรียนนั้นไปสู่ความสำเร็จ หากให้ผู้บริหารโรงเรียนรับตัวหน้าที่ในการเปลี่ยนแปลง
ได้ดีและช่วยแก้ปัญหาได้บังคับบัญชา หรือฝ่ายปฏิบัติยึดเป้าหมายเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติงานให้บรรลุ
วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นถ้าสามารถวางแผนได้อย่างถูกต้อง มีแผนงานที่ดีตั้งแต่
เริ่มต้น การปฏิบัติตามแผนจะช่วยให้เกิดการประหยัดทั้งกำลังคน เงิน เวลา และทรัพยากร
อื่น ๆ ช่วยให้การดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูง อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับมีการวางแผน และใช้แผน
เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับโรงเรียน แม้ใน
ช่วงแรกเน้นให้จัดทำเฉพาะแผนปฏิบัติการ แต่หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้เน้นนโยบาย
ปฏิรูปการศึกษาทำให้ในปีงบประมาณ 2539 แล้วโรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานแรกที่เป็นผู้จัดทำแผน
แม่บท ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความเป็นเลิศ

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับ "มาก"
ทุกรายการ โดยเฉพาะการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ทำหน้าที่วางแผนไว้ชัดเจน
การวางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายของ สปช. สปจ. สปอ./ก. กลุ่มโรงเรียนและแผนอื่นของ
โรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย บุศรี ยุคบุศรี (2532)
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการวางแผนหรือการจัดทำแผนของโรงเรียนนั้นจะต้องวางแผน หรือจัดทำ
ให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยเหนือ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทุก
ระดับ อีกทั้งในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในการวางแผนและการให้คณะครู
กรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารโรงเรียนนั้นสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดให้คณะกรรมการโรงเรียนมีหน้าที่วางแผนและจัด
ทำแผนแม่บทในการบริหารโรงเรียนร่วมกับคณะครูและผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การวางแผนนี้มี
ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของหน่วยงานและชุมชน

ส่วนพฤติกรรมที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุด
โครงการ ทั้งนี้ก็อาจเป็นเพราะการประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการนั้นเป็นขั้นตอนสุดท้าย
ของกระบวนการวางแผน ซึ่งผู้บริหารอาจจะเห็นว่าไม่มีความสำคัญเท่ากับกระบวนการอื่นของการ
วางแผน ซึ่งผู้บริหารอาจจะเห็นว่าไม่มีความสำคัญเท่ากับกระบวนการอื่นของการวางแผน จึง
ทำให้ปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ แต่แท้ที่จริงการประเมินโครงการนั้นมีความสำคัญ เพราะทำให้ทราบ

จุดอ่อน จุดแข็ง และข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ และการประเมินโครงการ
ยังทำให้นักทราบผลสำเร็จของการดำเนินงานอีกด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการ
ประเมินผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ

2) พฤติกรรมการบริหารด้านการตัดสินใจ

จากการศึกษาที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารด้านการตัดสินใจ
อยู่ในระดับ "มาก" นั้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเป็นผู้ที่มีอายุราชการระหว่าง
16-20 ปี และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน
ตลอดจนมีประสบการณ์ในการบริหารค่อนข้างสูง หากให้มีพฤติกรรมการตัดสินใจอยู่ในระดับดี ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจว่า ผู้ตัดสินใจจะตัดสินใจได้ดีต้องอาศัยความรู้ความสามารถ
ประสบการณ์ของตนเองมีอยู่เดิม และคุณสมบัติงานการตัดสินใจเลือก นอกจากนี้ โดยภาระหน้าที่ของ
ผู้บริหารแล้ว ผู้บริหารต้องใช้เวลาเพื่อการตัดสินใจเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ถ้าผู้บริหารต้องการ
ปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานต้องศึกษาสิ่งที่จะตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการตัดสินใจเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมการตัดสินใจ
อยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ โดยเฉพาะพฤติกรรมการตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วย
งานปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ การรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเองเสมอ และการตัดสินใจ
โดยอิงระเบียบกฎหมายที่กำหนดแนวทางเอาไว้แล้วเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า พยายาม
ตัดสินใจให้เป็นไปตามทางที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด โดยการซึ่งงานพิจารณาผลดีผลเสีย
ในวิธีการต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน ถ้าก้ำกึ่งกันควรพิจารณาตัดสินใจในทางที่สร้างสรรคมากที่สุด หลักที่
สำคัญที่สุดก็คือ ทำงานเพื่องาน (ประพันธ์ สุริหาร, 2533) แต่ข้อสังเกตที่พบว่าผู้บริหารปฏิบัติ
น้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ มีการทบทวนการตัดสินใจใหม่เมื่อมีการตัดสินใจผิดพลาดนั้น อาจเนื่องมาจาก
การตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานนโยบายเร่งด่วนนั้น จำเป็นต้องตัดสินใจสั่งการอย่างรวดเร็ว บางครั้ง
อาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้ เพราะขาดข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งบางครั้งผู้บริหารไม่ได้
ทบทวนการตัดสินใจจะต้องเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ประหยัดทรัพยากรมากที่สุด และพร้อมที่จะให้
บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนในการตัดสินใจ ดังนั้นเมื่อใดก็ตามที่ผู้บริหารตัดสินใจผิดพลาดจะต้อง
ยอมรับผิด และพร้อมที่จะตัดสินใจใหม่ในทางที่ถูก และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

3) พฤติกรรมการบริหารด้านการประสานงาน

จากการศึกษาที่พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมการประสานงานอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประสานงานอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประสานงานเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการ และการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา เมืองงานต่าง ๆ ถูกจัดเป็นกลุ่มหรือฝ่ายต่าง ๆ แล้ว หน้าที่ของผู้บริหารขึ้นไปก็ต้องพยายาม จัดงานต่าง ๆ ให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งในด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนไว้เพื่อให้งานได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะต้องทำหน้าที่ติดต่อประสานงานทั้งภายในโรงเรียน เพื่อให้การปฏิบัติงานของครู - อาจารย์ ไม่เกิดการขัดแย้งกัน ทำให้สูญเสียและสิ้นเปลืองทรัพยากรโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้แล้วผู้บริหารยังต้องทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับบุคคล องค์กร ส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และได้รับการสนับสนุนในด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป ต้องยอมรับว่า หน่วยงานที่เจริญก้าวหน้าในปัจจุบันนั้นส่วนหนึ่งมาจากการประสานงานที่ดี จึงนับได้ว่า การติดต่อประสานงานเป็นหัวใจสำคัญยิ่ง และถือเป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารควรนำไปปฏิบัติควบคู่กับการทำงาน

เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทุกเรื่อง โดยพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่น ๆ คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการ และผู้รับผิดชอบของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันทำงาน การชี้แจงนโยบายของ สปช. สปจ. สปอ./ก. กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน พร้อมแจ้งมาตรการให้ครู - อาจารย์ ทุกคนทราบ และการประชุมปรึกษาหารือ คณะกรรมการที่รับผิดชอบก่อนดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการประสานงานกับเพื่อนร่วมงานที่เสนอแนะไว้ในชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา และงานวิจัยของ วันชัย อยู่สาแดงกิจ (2539) ที่ว่าการประสานงานกับเพื่อนร่วมงานต้องมีการประชุมชี้แจงงานที่จะมอบหมายให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน เพราะในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามถ้ามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ ไว้จะทำให้สะดวกในการติดต่อประสานงาน และก่อนจะมอบหมายงานให้ปฏิบัติต้องประชุมชี้แจงคณะกรรมการ ตลอดจนปฏิบัติให้เข้าใจวิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติตรงกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อสังเกตที่พบว่า พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ การนิเทศตรวจ และแนะนำงาน ให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง อาจเป็นเพราะว่า การกิจหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ต้อง

รับผิดชอบงานบริหารโรงเรียน 6 งาน ซึ่งได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนี้แล้วยังต้องปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือหน้าที่อีก เช่น งานนโยบาย งานคณะกรรมการ และงานติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น จึงทำให้มีเวลาในการนิเทศ ตรวจ และนำงานแก่ผู้ร่วมงานค่อนข้างน้อย อีกสาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้มอบหมายการนิเทศ แนะนำงาน ให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือหัวหน้างานวิชาการนิเทศแนะนำตนเอง ผู้บริหารจึงลดบทบาทในส่วนนี้ลง

4) พฤติกรรมการบริหารด้านการติดต่อสื่อสาร

จากการศึกษาที่พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน และผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำในการบริหารการติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญ เพราะผู้นำจะมีการติดต่อสื่อสารเพื่อรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล ส่งข้อมูลเพื่อการดำเนินงานขององค์การให้เป็นไปด้วยดี การสื่อสารผู้บริหารสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ผู้บริหารจะต้องพิจารณาความต้องการจำเป็นของผู้ร่วมงาน หัวหน้างาน และบุคลากรอื่น ๆ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารที่ดีคือ ผู้ที่สื่อสารที่ดี ดังนั้นผู้บริหารต้องเรียนรู้ที่จะสอยแนะนำงานได้อย่างชัดเจน ตอบคำถาม และเสนอแนะ อารมณ์รักษาสัมพันธภาพในที่ม ตลอดจนการให้ข้อมูลกับสมาชิก เพราะการสื่อสารที่ดีจะทำให้เราสามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้น การร้องทุกข์มีน้อยลง มีความคิดหลากหลายในการปรับปรุงวิธีการทำงาน และสัมพันธภาพในการทำงานดีขึ้น

เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทุกเรื่อง โดยพฤติกรรมที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น คือ มีความสามารถในการเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้เพราะการประชุมเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารจะต้องใช้เป็นส่วนประกอบในการบริหารงาน และผู้บริหารโรงเรียนตระหนักว่า การประชุมเป็นการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมต้องใช้เทคนิคให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยเลือกรูปแบบการประชุมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประชุม บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ควรมีบทบาทตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528) ได้กล่าวไว้คือ เปิดประชุมเมื่อถึงเวลา และสมาชิกครบองค์ประชุม บังคับให้การประชุมเป็นไปตามข้อบังคับ วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประชุม และประกาศปิดประชุมเมื่อถึงเวลากำหนด หรือ

เมื่อที่ประชุมมีมติให้ปิดประชุม ดังนั้นในการประชุมแต่ละครั้งความสามารถของประธานคือ การที่ เขาจะสามารถนำการประชุมได้สำเร็จโดยปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้กล่าวแล้ว

ข้อสังเกตที่พบว่า การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ผู้บริหารมีการปฏิบัติที่น้อยกว่าคนอื่น ๆ เพราะผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการติดต่อกับบุคคลจำนวนมาก ทั้งภายในโรงเรียน และนอกโรงเรียน เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการดำเนินงานต่าง ๆ ดังนั้น การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคลผู้บริหารจึงปฏิบัติที่น้อยกว่าคนอื่น ๆ

5) พฤติกรรมการบริหารด้านการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผล

จากการศึกษาที่พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีพฤติกรรมการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผลอยู่ในระดับ "มาก" เพราะผู้บริหารมีความเห็นว่า การจะดำเนินงาน ใด ๆ ก็ตามของโรงเรียนให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้จำเป็นต้องอาศัยเทคนิคการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผล เพราะเทคนิคดังกล่าวจะดำเนินตั้งแต่ก่อนดำเนินการระหว่าง ดำเนินการ และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว และถ้าปราศจากการควบคุม กำกับ นิเทศแล้วก็จะทำ ให้เกิดปัญหาในการบริหารงานได้ และท้ายที่สุด การดำเนินงานก็จะไม่บรรลุถึงเป้าหมายตาม กำหนดเวลา หรือบางทีอาจถึงเป้าหมายแต่ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรม ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทุกเรื่อง โดย พบว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติมากกว่าคนอื่น ๆ ได้แก่ การรายงานผลการปฏิบัติต่อหน่วยเหนือ การจัดทำแผนการควบคุม กำกับนิเทศและประเมินผล และการควบคุมการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย อยู่สามแดงกิจ (2539) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการควบคุมกำกับ นิเทศและประเมินผล นั้นผู้บริหารจะต้องมีการวางแผน หรือจัดทำแผนในการปฏิบัติงานก่อนเมื่อมี การวางแผนแล้วจึงมีการปฏิบัติตามแผน ขณะเดียวกัน ผู้บริหารก็ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงาน ของบุคคลากร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยหากพบปัญหาอุปสรรคจะได้แก้ไขทันที และเมื่อปฏิบัติงานก็ต้องมีการประเมินผลงานว่าผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เมื่อดำเนินการเสร็จ แล้วก็รายงานผลการปฏิบัติงานให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทราบตามลำดับ

ข้อสังเกตที่พบว่า การประเมินความเป็นไปได้ก่อนดำเนินการนั้น ผู้บริหารมีการปฏิบัติ น้อยกว่าคนอื่น ๆ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าการประเมินก่อนการดำเนินงานนั้นเป็น การประเมินเพื่อทราบความเป็นไปได้เท่านั้น ไม่ได้วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน เพราะยังไม่

ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้บริหารจะเน้น หรือมุ่งประเมินผลเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นว่า ได้ผลมากน้อยเพียงใด ประสิทธิภาพสำเร็จหรือไม่ ซึ่งหน่วยเหนือก็ต้องการทราบผลในส่วนนี้ มากกว่าที่จะทราบความเป็นไปได้ของโครงการ แต่ความเป็นจริงแล้วในการประเมินผลนั้นจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่ประเมินก่อนดำเนินการเพื่อทราบว่างานหรือโครงการที่จัดทำขึ้นมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการแล้วต้องมีการประเมินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน หากมีปัญหาก็จะได้แก้ไขได้ทันที เพื่องานจะได้ไม่หยุดชะงัก สุดท้ายเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นลงก็ต้องมีการประเมินอีกครั้ง เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คำนวณมากน้อยเพียงใด กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้บริหารควรมีการประเมิน 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ขณะดำเนินการ และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

5.4.2 ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน การตัดสินใจ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร และการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับ "สูงมาก" โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านการประสานงานกับการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ๆ และพฤติกรรมด้านการวางแผนกับการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ แต่ทั้งนี้ โดยภาพรวมและทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการบริหารทั้ง 5 ด้าน เป็นพฤติกรรมที่มีความจำเป็น และสำคัญสำหรับนักบริหารที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานในหน่วยงานหรือโรงเรียน จึงทำให้พฤติกรรมการบริหารดังกล่าวมีความสัมพันธ์กัน เพราะเมื่อผู้บริหารมีการวางแผนในการดำเนินงาน หรือวางแผนบริหารจำเป็นจะต้องมีการตัดสินใจ เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด แต่การที่ตัดสินใจได้ดี และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องประสานงาน มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานหรือครู-อาจารย์ เป็นให้ได้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจ และช่วยในการปฏิบัติงานนั้นราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้วิธีการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานต่อไป ดังจะเห็นแล้วว่า พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันโดยตลอด กล่าวคือ

หากผู้บริหารมีพฤติกรรมด้านการประสานงานอยู่ในระดับ "มาก" ก็จะมีพฤติกรรมด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับ "มาก" ด้วย หรือหากมีพฤติกรรมด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับ "มาก" ก็จะมีพฤติกรรมด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับ "มาก" เช่นเดียวกัน เป็นต้น

5.5 ข้อเสนอนะเทว้าไป

5.5.1 ข้อเสนอนะเทว้าไปสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

- 1) ผู้บริหารควรมีการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผลการปฏิบัติของครู-อาจารย์ในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ผู้บริหารควรมีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ หรือดำเนินงานเสร็จสิ้นเพือำให้ทราบผลสำเร็จของงาน
- 3) ผู้บริหารควรมีการทบทวนการตัดสินใจใหม่ เมื่อมีการตัดสินใจผิดพลาด
- 4) ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ตรวจสอบ แนะนำงานให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง
- 5) ผู้บริหารควรมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล เพือำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ
- 6) ผู้บริหารควรมีการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการตามแผนงานก่อนดำเนินงาน

5.5.2 ข้อเสนอนะเทว้าไปสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา

- 1) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ และบุคลากรอื่นของโรงเรียน
- 2) ควรนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- 3) ควรจัดระบบข้อมูล สารสนเทศที่ถูกต้อง และเพียงพอสำหรับใช้ในการวางแผน

5.5.3 ข้อเสนอนะเทว้าไปสำหรับสำนักงานการศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

- 1) ควรมีการควบคุม กำกับ นิเทศการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวางแผน และการประเมินผลการดำเนินงาน
- 2) ควบคุมกำกับให้โรงเรียนปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ และใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของโรงเรียน

5.5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

- 1) ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน
- 2) ควรมีการประเมินพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

5.5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

- 1) ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และพฤติกรรมการบริหารให้ผู้บริหารได้รับการพัฒนาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 2) ควรจัดทำแผนประเมินพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

5.5.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำการศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลดีเด่น
- 2) ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมการบริหารงานในแต่ละด้านในอันที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 3) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจของครูโรงเรียนประถมศึกษา
- 4) ควรทำการศึกษาวิจัยเป็นการมีศึกษาโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน โดยดูจากที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง